

„Gotice“ dominuje kostra od sv. Kříže

Nové stálé expozice dějin a přírody otevřelo v polovině září Muzeum Vysočiny Jihlava. V osmi pátečních dílech je představíme čtenářům J.L. Začínáme „Gotickou Jihlavou“.

■ Jiří Varhaník
Jihlava

Otevřením dvou nových historických expozic propojili jihlavští muzejníci chronologický sled, který nyní sleduje celé dějiny Jihlavy od jejího založení až do roku 1989. Doposud v něm chyběly nejstarší a nejnovější dějiny města.

Podle muzejního archeologa Davida Zimoly měla expozice nejstarších dějin města vzniknout už před deseti lety, kdy muzeum začalo zpracovávat nové expozice renesance, baroka a 19. století.

Ale protože v prostorách dvou propojených expozicních muzejních domů na Masarykově náměstí se nacházel depozitář, nebylo to možné. Prostory se uvolnily až po loňském přestě-

SEDILLE muzejního domu bylo odkryto při vyklizení archivu a zakomponováno do expozice. V popředí hrob ženy od sv. Kříže.

Foto: Jiří Varhaník

hování depozitáře z náměstí do Helenína.

„Teprve až v letošním roce se tedy podařilo otevřít expozici s pracovním názvem Gotika. Návštěvníkovi má prezentovat vývoj osídlení širšího regionu Jihlavska. Navazuje na založení města ve

Představujeme
nové expozice Muzea
Vysočiny Jihlava“

13. století a končí černou kuchyní v 15. století,“ vysvětluje Zimola.

Expoziční místnost je v zásadě rozdělena na dvě hlavní protilehlé vitriny. V první se začíná chronologicky od osídlení regionu v pravěku, přes jednotlivá témata jako jsou vesnice, panská sídla či středověká církev. Vitrina naproti je věnována čistě městu Jihlavě.

Vizuální dominantou místnosti je ovšem při prvním vstupu prosklený hrob mladé ženy, který archeologové muzea zkoumali v roce 2009 při rekonstrukci kostela Povýšení sv. Kříže v Jihlavě.

Jde o jednoduchý křesťanský

Díl první: „Gotika“

pohřeb bez milodarů, kostru cca třicetileté, blíže nespecifikované ženy ze 14. – 15. století, jejíž hrob byl odkryt po sejmutí podlahy v hlavní lodi (po vstupu do kostela vpravo).

Další výraznou instalací expozice je rekonstrukce (3D model) hrnčířské pece ze 13. století, jejíž zbytky byly objeveny hluboko pod současným povrchem parkoviště v Křížové ulici (vedle budovy ředitelství grafické školy).

Samotné tématice hrnčířství je věnována velká část expozice také formou dalších nálezů. Z nejvýraznějších exponátů ovšem archeolog Zimola upozorňuje na nález z roku 2006, měděnou pozlacenou monstranci, která nyní dostala své definitivní umístění. Monstrance z první poloviny 15. století byla nalezena u Rouunku.

„Je to jeden z nejzávažnějších archeologických nálezů, které tady na Jihlavsku máme,“ komentuje monstranci Zimola. Dále upozorňuje na kvalitní kolekci vystavených zlatých mincí, nález z Třebíčska.

„Víme přesně, z jaké jsou lokality,

MUZEJNICE Pavla Lajtkepová instaluje exponáty do repliky jihlavské černé kuchyně z 15. století, která uzavírá novou expozici s pracovním názvem „Gotika“.

Foto: Jiří Varhaník

ale ta je nedotčená a nechceme, aby ji někdo vybral. Proto ji neprozrazujeme...“ dodal archeolog.

Jednu zajímavost v expozici „Gotika“ nabízí i samotný muzejní dům. Jde o podokenní sedille směrem do muzejního dvora, které bylo náhodně odkryto při vyklizení depozitáře.

„Původně nebylo součástí expozice. Až teprve za pochodu, někdy v letošním roce, bylo rozhodnuto, že toto okno bude tzv. příznáno a návštěvník si tam může chvilku posedět a podívat se na pěkné renesanční arkády, které jsou venku,“ popisuje Zimola.

Audiovizuální část expozice návštěvníkovi nabízí několikaminutové video, které ho v rychlosti provede dějinami Jihlavska od pravěku po 15. století. Pomocí dotykové volby se tu lze

také „proklikat“ informacemi na různá zvolená historická témata.

Ještě než návštěvník zamíří do navazujících expozic renesance, baroka, 19. a 20. století, čeká ho závěr expozice nejstarších dějin. Ten tvoří replika černé kuchyně, v jaké se vařilo v jihlavských měšťanských domech v 15. století.

Tato nefunkční replika černé kuchyně byla vytvořena podle dobových vyobrazení. Hned naproti je vystavena kuchyňská keramika – obsah hrnčířské pece nalezené v Křížové ulici, jejíž model si návštěvník prohlédl před několika minutami.

V druhé vize nové stálých expozic Muzea Vysočiny si příští pátek v J.L. představíme interaktivní expozici 20. století do roku 1989.

ARCHEOLOG David Zimola a hrnčířské exponáty v nové muzejní expozici nejstarších dějin Jihlavy.

Foto: Jiří Varhaník